

## Verslag Corona Impact Analyse, fase 1

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwerp:</b>                | Jeugd(zorg)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Thema:</b>                    | Zorg en Onderwijs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Portefeuillehouder(s):</b>    | Robin van der Helm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Intern</b>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mariska Bakker</li> <li>• Rachel Bakker</li> <li>• Yvette Ilmer</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Extern</b>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Suzanne de Jong (Surplus)</li> <li>• Hassan Lamou (jongerenwerker Surplus)</li> <li>• Michiel van der Vlies (MEE)</li> <li>• GGZ Breburg (niet aanwezig)</li> <li>• Karin Veron (Sterk Huis)</li> <li>• Leonoor van Dijk (praktijkondersteuners ZORROO) afgemeld</li> <li>• Toos Oomen (Adviesraad Sociaal Domein)</li> <li>• Daniël Bottinga en Laura de Bruin (Gezinshuis "Nu ben ik hier")</li> </ul> |
| <b>Raadsleden</b>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fractie Gemeentebelangen (Maria Dujardin)</li> <li>• Fractie Groen Links (Martijn Louwerens)</li> <li>• Fractie LZZ (Anton Kamps)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Bijeenkomsten gehouden op</b> | Woensdag 27 mei om 19.00 uur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

## Relatie met Toekomstvisie 2030

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Inleiding</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>De Oosterhoutse gemeenteraad heeft in 2018, na een intensief traject met inwoners, organisaties, verenigingen en ondernemers, de Toekomstvisie 2030 vastgesteld. In die visie is een politiek en maatschappelijk breed gedragen beeld van de ontwikkeling van onze gemeente geschetst. Dat beeld staat niet ter discussie; wel is het zo dat de huidige crisis ons vraagt om na te denken over de stappen die moeten worden gezet om in 2030 uit te komen waar we willen uitkomen. De gewenste uitkomst is, op hoofdlijnen, al omschreven; over de beste weg daarnaartoe voeren we opnieuw het gesprek.</p> <p>Wij hebben in dit overzicht allereerst een beschrijving gegeven voor het algemene beeld per onderwerp; daarna volgen nog een aantal uitwerkingen zoals in de Toekomstvisie 2030 opgenomen.</p> <p>Voor een compleet en integraal beeld van de Toekomstvisie, verwijzen wij naar de website van de gemeente. De Toekomstvisie is daar te lezen: (<a href="https://oosterhout.nl/fileadmin/afbeeldingen/internet/200%20jaar%20stad/Gem_Oosterhout_Magazine-3_A4_LR.pdf">https://oosterhout.nl/fileadmin/afbeeldingen/internet/200%20jaar%20stad/Gem_Oosterhout_Magazine-3_A4_LR.pdf</a>). U kunt eventueel ook een papieren exemplaar opvragen door te mailen naar: <a href="mailto:a.burger@oosterhout.nl">a.burger@oosterhout.nl</a></p> |
| <b>Algemeen (strategisch) beeld</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Het bieden van een compleet en gevarieerd pakket aan voorzieningen voor jongeren, zodat Oosterhout voor deze categorie blijft: niet alleen voor die jongeren die er wonen, maar ook voor jongeren die zich – na het voltooien van hun studie – weer in Oosterhout willen vestigen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Specifieke uitwerkingen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>Vrije tijd:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Oosterhout kent een gevarieerd aanbod voor vrijetijdsbesteding</li><li>• Er is een succesvolle pilot opgestart met een café voor jongeren in de leeftijd van 16 tot en met 18 jaar</li><li>• Er is een breed Oosterhouts Jongerenplatform</li></ul> <p>Extra impuls aan de woonkwaliteit van Oosterhout, speciaal voor de twintigers en dertigers:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Vernieuwende en uitdagende horeconconcepten (bijvoorbeeld op het voormalige Galvanitasterrein)</li><li>• Bijzondere ontmoetingsplekken</li><li>• Ruimte voor afwijkende initiatieven</li></ul> <p>Specifiek over jeugdzorg wordt in de Toekomstvisie 2030 niets gemeld.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

Mariska stelt de volgende 3 vragen en zal een ieder vragen om deze vragen per organisatie in 1 keer te beantwoorden.

**1. Wat is het effect van de coronacrisis op de jongeren en hun ouders. Gaat om jongeren die normaal opgroeien maar toch geraakt zijn door de crisis, maar ook jongeren die uit huis geplaatst zijn of die al in armoede leven.**

Gezinshuis "Nu ben ik hier (Laura de Bruijn en Daniël Bottinga)

Zij runnen samen een gezinshuis in Dorst voor 6 kinderen tussen 3 en 14 jaar die niet meer thuis kunnen wonen. Het effect was heel groot door opeens thuis komen te zitten en impact op veranderingen voor ouders en voor samenleving, de emoties die oplopen. Samen met de professionals gezocht naar mogelijkheden om zo goed mogelijk de juiste zorg te blijven geven. Samen met ouders gekeken naar de bezoeksregelingen. Met scholen gesproken over de diverse schoolmethodes.

Sterk Huis (Karin Vernon)

Sterk Huis heeft de 24-uurs zorg overgenomen van Just. Zijn ook trots hoe het loopt. In sommige situaties heeft Sterk Huis echt voor de kinderen moeten staan omdat de maatregelen niet altijd voor alle kinderen goed uitpakt.

Jongerenwerker Surplus (Hassan Lamou)

Vooraf in de beginfase van de crisis het effect gemerkt voor het mentaal welbevinden van kinderen. Wanneer aan de nieuwe situatie thuis en persoonlijk. Gemis aan structuur. Kinderen veel thuis achter computer, tv, ipad dit in tegenstelling waar zij voor de crisis bezig waren om deze kinderen naar buiten te krijgen. Contact met leeftijdsgenoten was belangrijk. De kinderen krijgen gevoel van vereenzaming. De jongeren die leiden aan overgewicht kregen angsten nadat bekend was dat je door overgewicht vatbaarder was voor het virus.

Met betrekking tot armoede zijn er veel kinderen in problemen gekomen waardoor er weinig tot geen levensbehoefte was. Bij een aantal gezinnen was die armoede al voor de corona maar er zijn ook gezinnen die hun baan zijn kwijt geraakt waardoor zij in de armoede belanden. Zijn in het begin de straat opgegaan om de jongeren te waarschuwen voor de gevolgen van het niet in acht nemen van de 1,5 meter.

MEE (Michiel van der Vlies)

Grootste impact was dat medewerkers niet fysiek de cliënten konden zien. Gelijk in Oosterhout met de Zwaai kom afspraak gemaakt in een categorie van een aantal leerlingen waar nodig dat er een fysieke afspraak werd gemaakt. Dat was voor de medewerkers een spannende afweging. De medewerkers worstelen met de vraag wanneer wel of niet op huisbezoek. Voor jongeren met een beperking is beeldbellen niet altijd positief. Beeldbellen heeft een vernieuwde inzicht gegeven om op deze manier contact te houden met cliënten. Tot op zekere hoogte is dit effectief, maar dat geldt niet voor een bepaalde cliëntengroep. Zitten nu op een punt om te kijken hoe de dienstverlening goed georganiseerd kan worden. Mooi is om te zien dat een bepaalde groep cliënten waar aan de voorkant zorg zijn nu vooruitgang boeken.

Bij andere zie je dat de druk thuis toenemen op cliënten, ouders en eventuele broers en zussen. Voor de korte termijn zit de spanning maar voor de middellange termijn wat is daar het effect van.

GGZ Breburg

De coronacrisis had extra impact op kinderen die opgroeien in instabiele gezinnen. Als er in gezinnen al financiële problemen waren, is kans groot dat deze groter zijn geworden door de crisis.

Deze impact kan verkleind worden door vanuit het wijkteam deze kinderen in beeld brengen samen met participatie en sociaal domein vanuit gemeente.

Heden: Positieve gevolgen zijn dat voor bepaalde groep cliënten binnen de GGZ (angstig, vermijdend, smetvrees, gedragsproblemen) het wegvallen van sociale verplichtingen en (sociale) druk vanuit school, het zelf in kunnen delen van de dag/week, goed werkt. Het is

niet raar als je nu veel thuis bent en op je kamer zit en er is niets wat je kunt missen zoals feestjes want die zijn er niet.

Korte termijn: Negatief gevolg is dat de aanmeldingen van nieuwe cliënten fors is gedaald. Aan de ene kant heeft dit positieve effect dat wachtlijst weggewerkt kan worden, zeker nu de intakes weer meer regulier kunnen plaatsvinden maar aan de andere kant verwachten we dat na de zomer of begin van de herfst een grote stroom aan aanmeldingen die dan niet allemaal even snel opgepakt kunnen worden

Lange termijn: Positief effect is dat behandelaren nu gedwongen waren om in heel korte tijd over te schakelen naar digitaal behandelen waar dit eerder maar mondjesmaat van de grond kwam. Voor bepaalde cliënt groepen is dit een prima alternatief en kan dit effectief ingezet worden, ook in combinatie met face-to-face gesprekken

## **2. Heeft deze crisis effect op jullie organisatie en welke andere prioriteiten stellen jullie daardoor in jullie organisatie**

### Gezinshuis “Nu ben ik hier” (Laura de Bruijn en Daniël Bottinga)

Konden door de maatregelen en keuzes niet meer werken met hun ZZP'ers. Deze ZZP'ers werken maximaal 4 uur per 2 weken in het Gezinshuis. Deze hebben elders een vaste baan en kiezen dan toch voor plaatsen waar meer werk is, met als gevolg dat er geen ondersteuning meer voor het Gezinshuis was. Ook gedragstherapeuten kwamen niet meer langs. Met als gevolg dat de zorg voor deze kinderen geheel op de Laura en Daniel terecht kwam.

Wat betekent dat dan voor de langere termijn:

Zijn blij dat voor 1 van de kinderen het Speciaal regulier basisonderwijs weer van start is. Dit is een heel belangrijk onderdeel wat even weg viel maar toch een centrale plek voor het kind was. Hopen dat de scholen open blijven.

Bezig met het opbouwen van bezoeken dit heeft zowel een positief als negatief effect, loopt vertraging op.

Wat je met zijn allen meemaakt is heftig maar kan op de langere termijn toch positief zijn.

Er zijn geen zorgen voor achterstand op school.

Vraag blijft hoe ga je met veilige bezoeken van ouders op langere termijn om.

Communicatie staat op scherp.

Zorg is wel wat gebeurd er met de kinderen als Laura en Daniël ziek worden. Sommige kinderen kunnen helemaal niet meer terug naar huis.

### Sterk Huis (Karin Vernon)

Door niet altijd aan de maatregelen van de RIVM te houden werden de prioriteiten hier en daar wat veranderd. Met het speciaal onderwijs geregeld om de problematische kinderen vervroegd 1 op 1 lessen te laten volgen. Voor de andere 24 uren kinderen heeft Sterk Huis een activiteitenprogramma in elkaar gezet om de kinderen bezig te houden met sport, sportinstructeurs, creativiteit.

Voor de pleegkinderen hebben ze 2 scoutingtenten afgehuurd (groep jongere jeugd en groep oudere jeugd) een soort gelijk activiteitenprogramma aangeboden. Zo konden zij de schade voor de meest kwetsbare jongeren te beperken. Deze activiteiten zijn gestopt toen de kinderen weer naar school konden.

Het effect op langere termijn:

Het minste effect op De 24 uren zorg, pleegzorg en dagbehandeling deze zijn gewoon doorgegaan. Verlies zit op ambulante zorg getracht om via beeld bellen contact te houden en bij extra crisis vond er wel een huisbezoek plaats. De productiviteit is daar minder geweest (korter bellen, ouders geen tijd...)

### Jongerenwerker Surplus (Hassan Lamou)

Op langere termijn heeft deze crisis ook effect op de financiële positie van jongeren. Heel veel jongeren hebben hun baan verloren. Jongeren die begonnen zijn aan hun carrière lopen achterstand op. Ook de loonontwikkeling voor deze jongeren. Er zijn natuurlijk regelingen vanuit de gemeente maar deze vangen niet alles op.

Vanuit het jongerenwerk zijn er wat initiatieven opgezet zoals een uitleenservice van PlayStation voor jongeren die niet met broer of zus konden spelen. Daarnaast is er een online spreekuur opgezet voor alle vragen van de jongeren. In het begin vooral de jongeren op straat aangesproken over de gevaren van de corona en de 1,5 m samenleving.

#### MEE (Michiel van der Vlies)

Doen mee aan onderzoek van de universiteit Amsterdam met als doel in beeld te brengen wat de impact van corona is op kinderen met een beperking. Met Clemens afgesproken om de uitkomsten te delen. Positief: zelfredzaamheid is groter of dat nieuwe initiatieven ontstaan.

Voorbeeld hiervan is een moeder met verstandelijke beperking waarvan de kinderen niet meer naar buiten kwamen: nu gaat een medewerker met de kinderen naar buiten.

#### Surplus (Suzanne de Jong)

Surplus heeft naast het jongerenwerk ook het jeugdmaatschappelijk werk. Dienstverlening aangepast naar online hulpverlening. Hebben ook een filmpje gemaakt over de effecten van corona. Beeldbellen gaat vooral goed bij jongeren die al in beeld zijn en bij nieuwe jongeren minder.

Toch gestart met gesprekken op activiteitscentra en op kantoor omdat dit toch effectiever werkt.

#### GGZ Breburg

Behandelaren werken nog zo veel als dat kan vanuit huis, de een gaat dit beter af dan de ander. Het vergt een groot aanpassingsvermogen van behandelaren om hun werk anders te plannen. Een dag op locatie en dan al je cliënten zien die je face-to-face wilt zien en vanuit thuis dan contact met je cliënten via beeldbellen.

Het aantal aanmeldingen is fors terug gelopen in maanden april en mei. Het afsluiten van zorg is daarentegen lastiger omdat cliënten in deze onzekere tijd graag vasthouden aan het bekende.

Het verzuim onder medewerkers is opvallend laag, het lijkt dat mensen door het thuis werken zich minder snel ziek melden.

In de maanden maart en april was er sprake van omzetverlies van z'on 20%, dit heeft zich daarna hersteld. Voor 2020 verwachten we wel een verlies.

De coronacrisis heeft er wel voor gezorgd dat er anders geprioriteerd werd. Op korte termijn betekend dit dat de grootste prioriteit vooral ligt bij het goed vorm geven aan de nieuwe 1,5 m GGZ. Hiervoor zullen de ruimtes voor groepsbehandelingen, therapievormen en diagnostiek onderzoeken aangepast worden. Om dit te kunnen realiseren heeft GGZ extra ruimtes nodig voor groepsbehandelingen maar de beschikbare grote ruimtes zijn erg beperkt.

### **3. Wat is er nodig om toch samen de ambities en de gezamenlijke doelstellingen te behalen.**

#### Gezinshuis "Nu ben ik hier (Laura de Bruijn en Daniël Bottinga)

Het is lastig om de begeleiding in het dagelijks leven vorm te geven. Moeten nu kijken hoe hier mee om te gaan, zijn hier erg zoekende in.

Mariska geeft aan dat dit onderwerp er voor leent om hierover door te praten. Laura geeft aan dat zij al contact heeft met Rachel Bakker.

Op vraag van dhr. Kamps mbt benodigdheden voor school wordt aangegeven dat het Gezinshuis een extra laptop heeft aangeschaft voor 2 basis en 2 middelbare scholieren. Door roulatie van de laptops gedurende de dag loopt dit goed.

#### Sterk Huis (Karin Vernon)

Door extra mensen in te huren. Elke ochtend Corona overleg gehad. Hoe kun je van elkaar blijven leren.

De heer Louwerens vraagt of er door de beperking op ambulante hulp de beschikking langer moet doorlopen?

Hier is nu geen duidelijk antwoord op te geven. Sterk Huis geeft ook EMDR.

Bij EMDR is het waarschijnlijk nodig om de hulp te verlengen maar dit kan je pas na 1 jaar vaststellen. Het effect van deze crisis is nog niet duidelijk.

Rachel: zijn er zaken door nood ontstaan die misschien anders aangestuurd moeten worden of voortzetten?

De ambulant medewerkers gevraagd om aan een telefoonpanel te zitten zodat klant/geen klant Sterk Huis kan bellen. Weet niet wat het heeft opgeleverd, maar vonden het toch nodig om dit te doen.

Het beeldbellen heeft een snelheidsvaart gekregen en als je dit kunt blijven toepassen is hier een efficiency slag te behalen. Hopen dat ambulante werkers hier iets van geleerd hebben.

Natuurlijk is dit vooral voor gezinnen die bekend zijn en nog niet voor nieuwe gezinnen/cliënten.

#### Jongerenwerk Surplus (Hassan Lamou)

Voor de toekomst belangrijk om de jongeren/jeugd te betrekken bij de keuzes die gemaakt worden. De jongeren laten meepraten over wat houdt hun bezig, waar maken zij zich zorgen om, wat voor oplossingen zien zij. Het gaat nl. om hun eigen toekomst.

#### MEE (Michiel van der Vlies)

Geconstateerd is wel dat er sinds de corona uitbraak minder aanmeldingen zijn en daarom is er in samenwerking met de GGD een actie op gestart om te zorgen dat deze kinderen in beeld te brengen/blijven.

Doel onderzoek is de effecten op de langere termijn (arbeid, wegvallen werk, psychische gevolgen)

De zorg is wel dat de toeleveringen van alle toegangen opdrogen. Bereiken wij wel iedereen. Bij de huisartsen ligt de focus nu vooral op corona waardoor andere problemen op de achtergrond verdwijnen. Is de gemeente wel laagdrempelig genoeg om daar naartoe te komen. Merken dat de doorstroom blokkeert, waardoor een kwetsbare groep die hulp nodig hebben te laat aan de bel trekken en dus niet in beeld zijn.

Een goede onderzoeksvraag: kunnen mensen het toch beter organiseren of wordt de problematiek groter. Wel een idee om dit op diverse vlakken eens te onderzoeken.

#### Surplus (Suzanne de Jong)

Voor de toekomst gaat het online gebeuren meer spelen. Zijn nu bezig voor de jongeren om een en ander op te zetten.

Rachel

Mee en Surplus staan voor dezelfde opgave of is er een verschil en hoe werken zij onderling samen?

Suzanne geeft aan dat Gemma met diverse instanties heeft gebeld om te kijken waar zij tegenaan lopen. Uiteindelijk weten de diverse partners elkaar heel goed te vinden.

Michiel geeft aan dat er met de partners regelmatig contact. Voor de toekomst zou interessant zijn om als partners met gemeente samen op te trekken hoe er oplossende maatregelen aan verbonden kunnen worden.

#### GGZ Breburg

Het gevolg van de coronacrisis is dat in de toekomst voorlopig geen grote bijeenkomsten met veel mensen bij elkaar doorgang zullen vinden. Met als gevolg dat er meer digitaal contact zijn.

Wil GGZ toch bijeenkomsten met grotere groepen dan zullen er zoals eerder vermeld grotere ruimtes gezocht moeten worden.

#### **4. Afsluiting**

Mariska geeft aan dat ervan uit de gemeente allerlei gesprekken met verschillende organisaties worden gevoerd. Vanuit het verslag komt een analyse en deze komt samen met de perspectiefnota in de Raad. Het verslag wordt ook naar de deelnemers van dit overleg gestuurd. Later in het jaar komt er nog een verdiepende sessie om verder over de gevolgen van corona en de toekomst te praten.

Robin geeft aan dat de rode draad voor de langere tijd vooral ligt bij structuur, een baantje voor jongeren die ook de opstap is voor hun toekomst. Uitzoeken wat het gevolg is en wat het gemis van 300 euro met jongeren doet.

Daarnaast is Robin erg benieuwd naar de uitkomst van het onderzoek van de universiteit Amsterdam.

Robin en Mariska danken iedereen voor zijn/haar bijdrage in dit overleg.